

Kompleksna zaštita pšenice

Zaštita pšenice od korova

Pšenicu i druge žitarice treba uzgajati u čim širem plodoredu. Kao kultura gustog sklopa pšenica i druge žitarice ne dozvoljavaju razvoj velikog broja heliofilnih korova te su dobar predušjev s aspekta redukcije korova. Nakon okopavina u kojima nisu primijenjene adekvatne mjere zaštite od korova ili iste nisu bile učinkovite treba očekivati veću brojnost jednogodišnjih i nekih višegodišnjih korova.

Od više modela zaštite treba odabrati onaj koji vam s obzirom na korove, raspoloživu mehanizaciju i mogućnosti nabave i kupovanja pripravaka najbolje odgovara. Treba se strogo pridržavati uputa uz svaki pripravak naročito glede njihovih ograničenja u primjeni zbog visokih temperatura, uporabe okvašivača, drugih partnera u miksu i sličnog.

U tablici je dat okvirni pregled (dijela) djelatnih tvari i feno faza razvoja pšenice kada se isti mogu rabiti. Izbor pripravaka i doza treba prilagoditi osobinama tla i prisutnim korovima pri čemu se treba držati pravila da se veća učinkovitost na korove postigne višim dozama ali je tada i rizik od fitotoksičnih pojava (prolaznih) na pšenici veći. Kada je moguće ići u razdvojenim (spli) prskanjima s polovičnim dozama. U praksi sa najviše rabe kombinacije pripravaka namijenjenih suzbijanju širokolisnih korova.

<i>poslije sjetve prije nicanja</i>	<i>početak busanja</i>	<i>busanje</i>	<i>vlatanje</i>	<i>klasanje</i>	<i>korovi</i>
klortoluron+ triasulfuron	klortoluron+ triasulfuron	klortoluron+ triasulfuron			1god u. i š.
diflufenikan+ izoproturon	diflufenikan+ izoproturon				1god u. i š.
pendimetalin	pendimetalin				1 god š.
	izoproturon+ beflubutamib	izoproturon+ beflubutamib			1god u. i š.

¹ Mr.Teo Sanseović - Zavod za sjemenarstvo i rasadništvo, Osijek

	florasulam+ flumetsulam	florasulam+ flumetsulam			1 god š.
	diklorprop+ mekoprop+ MCPA	diklorprop+ mekoprop+ MCPA			1 i neki više god š.
	2,4- D	2,4- D			1 i neki više god š.
	florasulam+ 2,4- D	florasulam+ 2,4- D			1 i neki više god š.
	metosulam+ 2,4- D	metosulam+ 2,4- D			1 i neki više god š.
	triasulfuron+ dikamba	triasulfuron+ dikamba			1 i neki više god š.
	bentazon+ diklorprop-p	1 i neki više god š.			1 i neki više god š.
	bentazon+ MCPA	bentazon+ MCPA			1 i neki više god š.
	cinidon etil	cinidon etil	cinidon etil		1 god š.
		dikamba+ tritosulfuron			1 i neki više god š.
		klopiralid	klopiralid		1 god š.
		fluroksipir	fluroksipir	fluroksipir	1 god š.
		amidosulfuron	amidosulfuron	amidosulfur.	1 god š.
		klopiralid+ fluroksipir	klopiralid+ fluroksipir		1 god š.
		bentazon	bentazon		1 god š.
		mekoprop+ 2,4-D			1 i neki više god š.
		mekoprop-r + klopiralid			1 god š.
	amidosulfuron+ jodosulfuron	amidosulfuron+ jodosulfuron	amidosulfuron+ jodosulfuron		1 i neki više god š.
	jodosulfuron	jodosulfuron	jodosulfuron		1 i neki više god š.
	tribenuron	tribenuron	tribenuron		1 i neki više god š.
	fenoksaprop etil	fenoksaprop etil			svi uskolisni

š.= širokolisni korovi; u.= uskolisni korovi

Kod odabira pripravaka prednost dati originalnim sintezama.

Pregled nekih d.t. i dijela pripravaka koji se nalaze ili će biti na našem tržištu

klortoluron+triasulfuron: Dicuran Forte, Tena
diflufenikan+izoproturon: Cougar, Tornado
pendimetalin: Dost, Ston,
izoproturon+beflubutamid: Herbaflex
florasulam+flumetsulam: Derby
diklorprop+mekoprop+MCPA: Galium
2,4- D: Deherban A, Dikocid, Dikopin, Dicopur
2,4- D+florasulam: Mustang
metosulam+2,4- D: Sansac
triasulfuron+dikamba: Lintur
bentazon+ diklorprop - p: Basagran DP-P
bentazon+ MCPA: Basagran Top
cinidon etil: Orbit
dikamba+tritosulfuron: Arrat
klopirialid: Lontrel, Lira, Loret,
fluroksipir: Starane, Comet, Patrol, Voro
amidosulfuron: Grodyl
klopirialid+fluroksipir: Vega
bentazon: Basagran, Bentagran
mekoprop-r +klopirialid: Lontrel 418 C
amidosulfuron+jodosulfuron: Sekator
jodosulfuron: Hussar
tribenuron: Granstar
fenoksaprop etil ester: Puma Extra

Zaštita pšenice od bolesti

Pšenicu i druge žitarice treba uzgajati u čim širem plodoredu. U nas su najčešće bolesti ove kulture: patološko polijeganje, pepelnica, pjegavosti lista i klasa, hrđe i fuzarize. Intenzitet bolesti u velikoj mjeri zavisi od osjetljivosti sorte, klimatskih prilika, plodosmjene, ishrane i provedenih mjera agrotehnike. Od više modela zaštite treba odabrati onaj koji vam s obzirom na prisutne bolesti, raspoloživu mehanizaciju i mogućnosti nabave i kupovanja pripravaka najbolje odgovara. Treba se strogo pridržavati uputa uz svaki pripravak naročito glede njihovih ograničenja u primjeni glede temperatura, uporabe okvašivača, spravljanja više pripravaka u miks i sličnog.

U tablici je dat okvirni pregled (dijela) djelatnih tvari i feno faza razvoja pšenice kada se isti mogu rabiti. Izbor pripravaka i doza treba prilagoditi prisutnim bolestima.

Kada je moguće ići u razdvojenim (split) prskanjima s polovičnim dozama.

<i>početak busanja</i>	<i>busanje</i>	<i>vlatanje</i>	<i>klasanje</i>	<i>početak cvatnje</i>	<i>bolesti</i>
karbendazim	karbendazim				polijeganje
		flutriafol	flutriafol		pepelnica
propikonazol + karbendazi.	propikonazol+ karbendazim	propikonazol+ karbendazim			polijeganje i pepelnica
			propikonazol+ karbendazim	propikonazol+ karbendazim	pepelnica, hrđa, pjegavost, fuzarioza klasa
				propikonazol+ karbendazim	pepelnica, hrđa, pjegavost, fuzarioza klasa
		propikonazol			peplnica, hrđa, pjegavost
			epoksikonazol +karbendazim		pepelnica, hrđa, pjegavost, fuzarioza klasa
			epoksikonazol +metiltiofanat		pepelnica, hrđa, pjegavost, fuzarioza klasa
			propikonazol+ karbendazim		pepelnica, hrđa, pjegavost, fuzarioza klasa
			epoksikonazol +fenpropimor.		pepelnica, hrđa, pjegavost, fuzarioza klasa
		tebukonazol+ triadimefon	tebukonazol+ triadimefon	tebukonazol+ triadimefon	pepelnica, hrđa, pjegavost, fuzarioza klasa
		tebukonazol+ triadimenol+ spiroksamin	tebukonazol+ triadimenol+ spiroksamin	tebukonazol+ triadimenol+ spiroksamin	pepelnica, hrđa, pjegavost, fuzarioza klasa
	flutriafol+ karbendazim	flutriafol+ karbendazim	flutriafol+ karbendazim	flutriafol+ karbendazim	pepelnica, hrđa, pjegavost, fuzarioza klasa

			ciprokonazol+ karbendazim		pepelnica, hrđa, pjegavost, fuzarioza klasa
	ciprokonazol+ propikonazol		ciprokonazol+ propikonazol		pepelnica, hrđa, pjegavost, fuzarioza klasa
		ciprokonazol+ azoksistrobin			pepelnica, hrđa, pjegavost

Kod odabira pripravaka prednost dati originalnim sintezama.

Pregled nekih d.t. i dijela pripravaka koji se nalaze ili će biti na našem tržištu

karbendazim: Bavistin, Zino,

flutriafol: Impact, Takt

propikonazol+karbendazim: Tilt CB, Palis-C, Stil-C

propikonazol: Tilt

epoksikonazol+karbendazim: Duett

epoksikonazol+metiltiofanat: Duett Ultra

tebukonazol+triadimefon: Folicur BT

tebukonazol+triadimenol+spiroksamin: Falcon

flutriafol+karbendazim: Impact-C, Superpact

ciprokonazol+karbendazim: Alto Combi 420

ciprokonazol+propikonazol: Artea

ciprokonazol+azoksistrobin: Amistar Xtra

Zaštita pšenice od štetnika

U nas su najčešći štetnici ove kulture: lema, lisne uši, mineri i stjenice. Intenzitet pojave u velikoj mjeri zavisi od osjetljivosti sorte, klimatskih prilika, plodosmjene, ishrane i valjano provedenih mjera agrotehnike. Od više modela zaštite treba odabrati onaj koji vam s obzirom na prisutne štetnike, raspoloživu mehanizaciju i mogućnosti nabave i kupovanja pripravaka najbolje odgovara. Treba se strogo pridržavati uputa uz svaki pripravak naročito glede njihovih ograničenja u primjeni glede temperatura, uporabe okvašivača, spravljanja više pripravaka u miksu i sličnog.

U tablici je dat okvirni pregled (dijela) djelatnih tvari i feno faza razvoja pšenice kada se isti mogu rabiti. Izbor pripravaka i doza treba prilagoditi prisutnim štetnicima.

Kada je moguće ići u razdvojenim (split) prskanjima s polovičnim dozama.

<i>početak busanja</i>	<i>busanje</i>	<i>vlatanje</i>	<i>klasanje</i>	<i>cvatnja</i>	<i>štetnici</i>
beta-ciflutrin	beta-ciflutrin				zabrus
		lambda cihalotrin	lambda cihalotrin	lambda cihalotrin	lema, uši
		klorpirifos etil +cipermetrin	klorpirifos etil +cipermetrin	klorpirifos etil +cipermetrin	lema, uši
		pirimifos metil	pirimifos metil	pirimifos metil	stjenice, uši
		klorpirifos metil	klorpirifos metil	klorpirifos metil	lema, minerali
		klorpirifos etil	klorpirifos etil	klorpirifos etil	stjenice, uši
			fosalon		lema, uši, minerali
		alfametrin	alfametrin	alfametrin	lema, uši, stjenice
		alfacipermetrin	alfacipermetrin	alfacipermetrin	lema, uši, stjenice
		deltametrin	deltametrin	deltametrin	lema, uši, stjenice
		beta-ciflutrin	beta-ciflutrin	beta-ciflutrin	lema, uši, stjenice
		oksidemeton metil+ beta ciflutrin	oksidemeton metil+ beta ciflutrin		lisne uši

Kod odabira pripravaka prednost dati originalnim sintezama.

Pregled nekih d.t. i dijela pripravaka koji se nalaze ili će biti na našem tržištu

beta-ciflutrin: Beta-baythroid

lambda cihalotrin: Karate Zeon, King

klorpirifos etil+cipermetrin: Chromorel-D, Chemorel, Pirel-D

pirimifos-metil. Atletico

klorpirifos-metil: Lino, Reldan

klorpirifos-etil: Dursban, Pirifos, , Pyrinex, Callifos

fosalon: Zolone Liquide

alfametrin: Fastac

alfacipermetrin: Direkt
 deltametrin: Decis, Rotor, Scud
 oksidemeton-metil+beta ciflutrin: Enduro

Indeks d.t. i kultura u kojima se rabe * u svijetu

sirak

<i>Djelatna tvar</i>
A
Atrazin
B
Bentazon
Bromoksinil *
F
Fluroksipir *
K
Klopiralid *
M
Metolaklor *
P
Propaklor *

Indeks d.t. i kultura u kojima se rabe

- u svijetu

Na temelju podataka iz literature u tablici su prikazane djelatne tvari i kulture u kojima se iste mogu rabiti. Vlastitih iskustava i rezultata na žalost nemam.

ozime i jare žitarice

<i>Djelatna tvar</i>	<i>ozima pšenica</i>	<i>jara pšenica</i>	<i>ozimi ječam</i>	<i>jari ječam</i>	<i>ozima raž</i>	<i>tritik.</i>	<i>zob</i>
A							
Amidosulfuron	+	+	+	+	+	+	
B							
Beflubutamid	+		+				
Bentazon	+	+	+	+	+		+
Bifenoks	+		+				
Bromoksinil	+	+	+	+	+	+	+
C							
Cinidon - etil	+	+	+	+			
D							
Diflufenikan	+		+		+		Ne!
Dikamba	+		+				
Diklorprop = 2,4 DP	+	+	+	+			
Diuron *	+		+				+
F							
Fenklorazol - etil seifner							
Fenoksaprop-etil(R)	+	+			+	+	
Florasulam	+		+				
Fluoroglikofen - etil	+		+				
Fluroksipir	+	+	+	+	+	+	+
G							
Glifosat							

I							
Imazametabenz metil	+		+	+			
Izoproturon	+		+				
Izoksaben *	+		+		+		+
J							
Jodosulfuron	+	+	+	+	+	+	
Joksinil	+		+				+
K							
Karfentrazon - etil	+		+				
Klopiralid	+	+	+	+	+		+
Klorsulfuron *	+	+	+				+
Klortoluron	+		+				
L							
Linuron *	+						
M							
MCPA	+	+	+	+	+	+	+
Mefenpir dietil - seifner							
Mekoprop = MCPP MCPP- P	+	+	+	+	+	+	+
Metosulam	+		+		+	+	+
Metribuzin *	+		+				
Metsulfuron *	+	+	+				
P							
Pendimetalin	+		+	+	+		
Piridat	+	+	+	+	+	+	+
Propanil *		+	+				
Propoksikarbazon	+			+	+	+	
Prosulfokarb	+		+		+	+	+
T							
Terbutrin *	+						
Tifensulfuron *	+	+	+				+
Triallat *	+	+	+				

Triasulfuron	+		+				
Tribenuron	+		+	+	+	+	
Trifluralin *	+	+	+				
2,4 - D	+	+	+	+	+	Ne !	

Prispjelo/Recevid: 22.1.2006.
Prihvaćeno/ Accepted: 14.2.2006.